

Recomanacions davant les malalties infeccioses transmissibles

Seguretat del pacient en centres d'hemodiàlisi

1

Gener 2020

Descripció del cas

La Carlota és una infermera que treballa en un centre de diàlisi en el qual es tracten persones seronegatives i seropositives del virus de la Immunodeficiència Humana VIH, virus hepatitis B VHB i virus hepatitis C VHC. Els equips de treball de dialització es divideixen en equips segons els diferents grups positius o negatius.

En el centre, hi ha dues sales de tractament amb una separació física, una exclusiva per a persones seropositives del VHB i una altra sala per a la resta de persones, independentment de si són positives o negatives al VIH i VHC.

El material que s'utilitza per a persones seropositives són dialitzadors específics.

La Carlota consulta sobre si és necessari disposar d'espais independents pels tractaments a persones seropositives VIH i VHC i sobre la ràtio d'infermeres necessària, tenint en compte el tipus d'atenció i la possibilitat d'infeccions creuades en tractar-se de virus transmissibles per la sang.

Anàlisi de la situació

Segons la informació de la Carlota, el centre de diàlisi només disposa de dues sales, i l'equip d'infermeres atén simultàniament a unes 6 o 8 persones.

Per donar resposta a les preguntes de la Carlota, es revisa la legislació actual, guies i altres documents:

En vista de la normativa actual entenem que:

Segons el Decret 92/2009, de 9 de juny, article 4.3

«Per al tractament de les persones portadores del virus de l'hepatitis B, els centres i les unitats de diàlisi han de preveure una sala de tractament independent, equipada amb monitors propis i de professionals dedicats exclusivament a l'atenció de les persones ateses durant la sessió.»

Article 4.4 «Per al tractament de persones portadores del virus de l'hepatitis C i de VIH, els centres i unitats de diàlisi han de disposar, per a cadascun d'aquests grups de persones, d'una zona clarament delimitada dins de la sala de tractament, amb professionals dedicats exclusivament a l'atenció de les persones ateses durant la sessió.»

Per tant, és d'obligat compliment separar les persones seropositives segons el tipus de virus, amb zones clarament delimitades i amb personal exclusiu per cada una d'elles durant la sessió.

Ràtio d'infermeres en els centres d'hemodiàlisi

Decret 92/2009, de 9 de juny, pel qual s'estableixen els requisits tècnic sanitari per a l'autorització sanitària dels centres i unitats de diàlisi equipats amb monitors d'hemodiàlisi. Article 7

«7.3 Els centres i les unitats de diàlisi també han de disposar del personal sanitari següent: a) Personal diplomad en infermeria amb formació pràctica en tècniques d'hemodiàlisi per realitzar les sessions d'hemodiàlisi: com a mínim, un/una diplomad/ada en infermeria per intervals de quatre a cinc monitors d'hemodiàlisi i torn.

Decret 92/2009, de 9 de juny, pel qual s'estableixen els requisits tècnic sanitari per a l'autorització sanitària dels centres i unitats de diàlisi equipats amb monitors d'hemodiàlisi. Cal disposar com a mínim, un/una diplomad/ada en infermeria per intervals de quatre a cinc monitors d'hemodiàlisi i torn.

Reial Decret 664/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels professionals contra els riscos relacionat amb l'exposició a agents biològics durant el treball obliga als directius a informar i formar als professionals el tipus de microorganismes que són portadors el personal que atenen i quines mesures de prevenció han de prendre per evitar infectar-se o transmetre la infecció a altres persones.

Reial Decret 773/1997, de 30 de maig, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la utilització pels professionals sanitaris d'equips de protecció individual, obliga als empresaris a facilitar els equips i als professionals a utilitzar-los. Per tant aquest material s'ha de disposar en quantitat suficient per fer-ne un ús adequat segons la normativa marcada en el producte.

Altres recomanacions:

Es recomana la utilització de protocols/procediments interns d'actuació pel tractament d'hemodiàlisi de les persones aïllades.

És imprescindible utilitzar **les precaucions estàndard** per evitar la transmissió de microorganismes.

BIBLIOGRAFIA

Decret 92/2009, de 9 de juny,

En aquest Decret s'estableix el mínim de requisits perquè un centre d'hemodiàlisi sigui autoritzat per l'autoritat sanitària.

Decret 92/2009, de 9 de juny Article 7

Ràtio d'infermeres en els centres d'hemodiàlisi.

Reial Decret 664/1997

Sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics durant el treball.

Reial Decret 773/1997,

Estableix les disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la utilització pels treballadors d'equips de protecció individual.

Llei 31/1995, de 8 de novembre,

Prevenió de Riscos Laborals.

Guies i altres documents relacionats que no són de compliment obligatori

- [Unidad de Depuración Extrarrenal. Estándares y recomendaciones de calidad y seguridad](#). Ministerio de Sanidad, Política social y Igualdad
- [Guías sobre Enfermedades Víricas en Hemodiálisis \(HD\)](#). Sociedad Española de Nefrología

Hemodiàlisi en persones en aïllament

A Catalunya els aïllaments de persones amb malalties infeccioses transmissibles es basa en el document:

- [Precaucions d'aïllament per evitar la transmissió d'agents infecciosos als centres sanitaris](#). Departament de salut. Generalitat de Catalunya

Autoria: M. Carmen Sánchez Ruiz, membre de la Comissió d'Avaluació d'Infermeres Infectades per Virus Transmissibles per sang (CAIIV) del COIB